

Stařec a hrstka kamínků aneb jak malí tvorové jsme

Tak asi takhle vypadá ta hrstka kamínků, o které bude řeč:

Řekly byste, mé milé dámy, že nic zajímavého, že jo? Pravda na té hrstce kamínků vzniklé před „100-66 miliony let“ (všimněte si, že geologové nejsou žádní troškaři, když mluví o čase), tedy zhruba v rozmezí paleogénu po miocén, zas tak světoborného na první pohled na ní k vidění není. V té hrsti jsou zastoupeny ždibíčky třeba:

- břidličnaté (plátkové) ruly, ale když po nich lezete v těch nebetyčných výškách, vypadá třeba takto:

Přál bych vám ji vidět coby západní stěnu, kdy zejména v zapadajícím sluníčku vás obestře svou růžově-zlatou září... od ní se prostě nedají oči odtrhnout!

- hrubozrnného/ masivního/ křemene, ten zase vypadá zhruba takto (ten je pro Alpy hodně typický):

Hrubozrnný křemen je sice hodně tvrdý, a pokud tvoří kompaktní masiv/šutr, je na něj při lezení opravdu spoleh. Ale POZOR, ta velká zrna v sobě skrývají pro lezení i chůzi jistou záludnost! Ukrývají totiž mezi sebou praskliny/ zvětralé spoje. V takovém případě říkáme, že je štěpný/nesourodý. V praxi to znamená, že nebezpečí nebývá v samotné tvrdosti zrn, ale v tom, jak je pevně spojená jejich struktura a jak je zvětralá. Musíte si dávat bacha při došlapu, že se pod botou může uvolnit „podložka“ kolem prasklin, nebo se může při úchopu odrolit se po zrnech ... a to je někdy až v takovém háji, že může jít o poslední úchop ve vašem životě! V takovém případě každého svého soupeřníka napomínám téměř do kola, že se nemá kochat, nýbrž čumět, kam šlape a co bere do ruky!

- metamorfované/ přeměněné/ žuly:

S tou není při lezení problém (stejně jako u nás), avšak v Alpách má často páskovanou až plátkovou břidličnatost a tady je nutné dávat bacha na její zvětralost.

- Křemence - Kvarcitu/ metamorfovaná varianta = křemenná břidlice/:

Ten šutr si to sice nezaslouží, ale před třemi roky jsem narazil při túře na takovou zvláštní skalní skulpturu. Bylo nevlídno, mrholivo, mlhavo a z toho prádelna se přede mnou vylouppl... no nemohl jsem od té až nepříjemné mokré hnědi odtrhnout oči, když se za mými zády ozval hlas mé ženy: *“TO vypadá jak Minář na tribuně”* ... jsem se na ni podíval, že ji z toho lezení asi hráblo, ale ona hned dodala: *“to je ten hnědokošilák, co s přehledem očůrává hloupé lidi o peníze v tom jeho Milionu chvilék... aha, myslíš Mikuláš Minář!”* Od té doby kvarcit je Mikuláš Minář a už mu to nikdo neodpáře... ale ujišťuji vás, že kvarcit za to vůbec nemůže!

No, ale koho zajímají šutry, že jo. Já ale psal výše v souvislosti s tou hrstičkou kamínků v mé dlani, že: ... **„zas tak světoborného na první pohled na ní k vidění není!”**

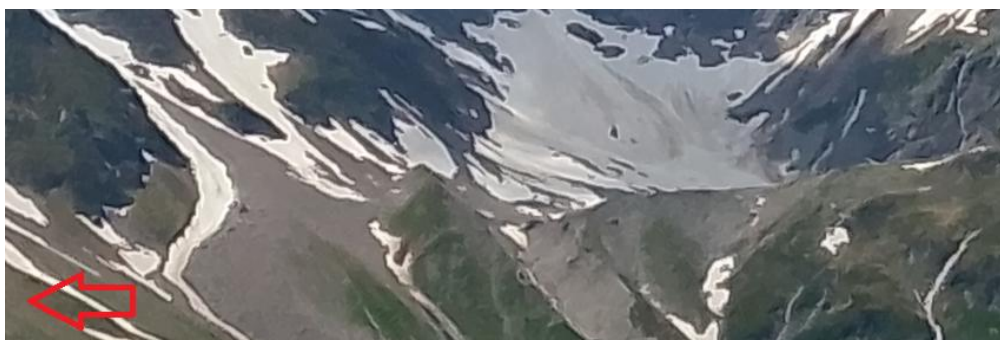
Ale co ten druhý pohled na tu hrstičku kamínků?

Tak ten bych Vám, milé dámy (předpokládám, že zdejší chlapci se tady furt bijou s Gumou v Ankaře a nějaké šutry je naprosto nezajímají) přál i nepřál vidět. Jak se to vezme. No a protože je venku vedro, tak si dovolím vás trochu zchladit a přidám i hororový prvek, aby to i zazáblo:

Takhle idylicky to vypadalo ráno druhého dne mé pouti po Alpách, před nástupem do kopců. A protože mi před odjezdem moje hodná diabetička naznačovala, že mám už své roky na to moje/naše bezbřehé lezení po vršcích, tak jsem si postěžoval svým souputníkům a oni se k mému údivu bez remcání usnesli, že i oni tedy moji hodnou diabetičku také poslechnou a že tenhle den holt vylezeme „JENOM“ k tomu **Schutthalde** (= termín pro suťové svahy a nestabilní kamenná pole), ale v Alpách (jak i na fotce vidno) jde spíše o **Blockgletscher** (= termín pro kamenný ledovec/ kamenné pole tvořené balvany/, který má v podzemí trvale zamrzlé ledové jádro a pomalu "teče" dolů svahem... viz elipsa), že jako to bude naprostá brnkačka!

S přibývajícím lezením a „jazykem na vestě“ jsme zjistili, že fakt jsme zase o rok starší a že to žádná brnkačka nebude, ale nikdo se k tomu nechtěl srabácky přiznat (mě navíc děsila moje neuropatie a cesta zpátky, kdy dostávají zabrat prsty na nohou uvězněné v těsných horalách. Při prudkém sestupu totiž přenášejí spolu s holeněmi váhu celého těla - věřte mi, že vím o čem píši!). Ale když jsme došli k tomu kamennému poli (viz šipka):

a já zjistil (jako jediný z výpravy, který dělal v minulém století na VŠ zkoušku z inženýrské geologie) wo co go = totiž, že jde o regulérní hodně velký a nestabilní **Blockgletscher**! Hned jsem si vzpomněl na mého učitele akademika Quida Zárubu, jak nám v minulém století na přednáškách říkal: „Jen

hlupáci si myslí, že hory jsou stabilní a trvají věčně“... a tak jsem tu naši výpravu starců a stařenek s „jazyky na vestě“ hned zarazil se slovy: „Rychle odtud pryč!“... a světe div se, oni všichni bez remcání poslechli!

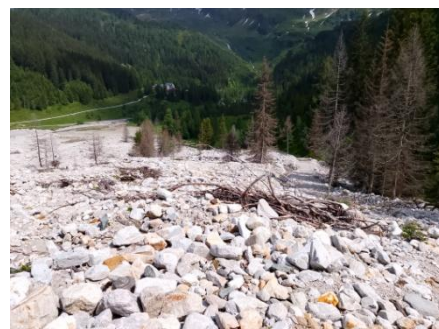
A teď se teprve dostávám, milé dámy, k tomu druhému (téměř až hororovému) pohledu:

Až dole v údolí jsme se dozvěděli, že dne 28. 8. **2023** (tedy před třemi roky) mezi 10. a 12. hodinou po intenzivních předcházejících srážkách / $\approx 130 \text{ l/m}^2$ za 48 hodin (!!!)/ se daly do pohybu ona kamenná pole a s nimi se odlomily části skal ze štítů toho velikánu, protože došlo v podzemí těch kamenných ledovců k „rozbahnění“ toho věčně zamrzlého ledového jádra a místo, aby dále „pomalu tekly“, tak po vzoru sněhových lavin náraz sjely z té výšky do údolí, kde se ta lavina zastavila a zavalila plochu o velikosti **25 ha** (!!!) – viz další mé neumné fotky, které tu hrůzu značně zkreslují:

Pohled na tu kamennou lavinu zezdola:

Pohled na tu kamennou lavinu seshora:

Tu kamennou spoušť jsem si následující den prochodil křížem krážem. Byl to fascinující zážitek, tam si člověk teprve uvědomuje, stejně jako ve výškách nad 2,5 km, jaký je nepatrným tvorem. Byl to zázrak, že údolí nebylo zastavěné a že nedošlo k žádné ztrátě na životech. Neuvěřitelné štěstí měl majitel malé alpské roubenky, kterému se lavina zastavila takřka před vrátky dvorku – viz šipka:

I když ve vyšších polohách ještě kytičky nebyly v plném rozpuku (ten tam přijde cca za 10 dní), přesto vám, mé milé dámy, posílám k té kamenné spoušti něco málo z té jejich krásy:

1) - neopominutelný symbol Alp – hořec alpský:

2) a samozřejmě typické chomáče azalek:

3) alpská kopretina (margaréta) – nejspíš kopretina pravá:

4) majestátní léčivá, avšak přitom prudce jedovatá, kýchavice:

První den to byla opravdu brnkačka. Dalo se celkem pohodlně vylézt o trochu výš než těch udávaných 2193 m. n. m., asi tak o 10 m, takže jsme nakonec pokořili hranici 2,2km n. m. Vejš to ten první den fakt už nešlo, jak vidno z fotek:

